

نجات جنگل با جنگلداری نوین

جنگل‌های شمال دیگر قرار نیست منبعی برای برداشت چوب باشند؛ سیاست جدید منابع طبیعی، حفظ پایداری جنگل در کنار تأمین نیاز صنایع چوب را هدف گرفته است. توقف بهره‌برداری تجاری از جنگل‌های طبیعی از سال ۱۳۹۶، اگرچه گامی برای حفاظت از رویشگاه‌های ارزشمند کشور بود، اما هم‌زمان ضرورت تأمین چوب مورد نیاز صنایع سلولزی را پررنگ‌تر کرد؛ چراکه نیاز سالانه این صنایع اکنون حدود ۱۲ تا ۱۳ میلیون مترمکعب بر آورد می‌شود و با توسعه خطوط تولید، احتمال افزایش آن تا ۱۷ میلیون مترمکعب در پنج سال آینده وجود دارد. در چنین شرایطی، «زراعت چوب» به‌عنوان مسیر جایگزین تأمین مواد اولیه، در مرکز سیاست‌های جدید سازمان منابع طبیعی قرار گرفته است؛ مسیری که قرار است با مشارکت کشاورزان، جوامع محلی و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی توسعه پیدا کند و هم‌زمان فشار بر جنگل‌های طبیعی را کاهش دهد. تجربه اجرای طرح‌های جنگل‌کاری و زراعت چوب در گیلان نیز نشان می‌دهد استفاده از ظرفیت بخش خصوصی و سرمد محلی می‌تواند علاوه بر تأمین بخشی از نیاز صنایع، به حفاظت فیزیکی عرصه‌ها، جلوگیری از تصرف و احیای گونه‌های بومی کمک کند. اکنون چالش اصلی، گسترش این الگو بدون آسیب به منابع طبیعی و ایجاد زنجیره‌ای پایدار میان جنگل، تولیدکننده و صنعت است.

بنا بر سیاست‌های جدید سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، جنگلداری نوین برای پایداری این عرصه‌ها در حال پیاده‌سازی است؛ تا ضمن کاهش قاچاق چوب، گونه‌های بومی، جایگزین درختان غیربومی شوند. به گزارش مهر، در پی اعمال سیاست‌های حفاظتی و ممنوعیت بهره‌برداری تجاری از جنگل‌های طبیعی کشور (طرح تنفس) از سال ۱۳۹۶، سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور استراتژی محوری خود را بر «توسعه زراعت چوب» با مشارکت بخش خصوصی متمرکز کرده است؛ طرحی که هم‌زمان ضامن تأمین خوراک صنایع سلولزی و سد محکمی در برابر پدیده قاچاق چوب محسوب می‌شود. کامران پورمقدم، معاون امور جنگل سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، در تشریح وضعیت بازار و زنجیره ارزش چوب در کشور اظهار کرد: صنایع وابسته به چوب اعم از واحدهای تولید ام‌دی‌اف (MDF)، نئوپان، نجاری و درودگری با ظرفیت قابل‌توجهی در کشور فعال هستند و تقاضای مستمری برای مواد اولیه دارند. با توجه به توقف بهره‌برداری از جنگل‌های طبیعی از سال ۱۳۹۶ و تداوم قطعی این ممنوعیت، در صورت عدم برنامه‌ریزی جامع برای پاسخ به تقاضای بازار، فشار سنگینی در قالب قطع غیرمجاز و قاچاق به رویشگاه‌های طبیعی وارد خواهد شد.

■ **جهدش مصرف چوب تا مرز ۱۷ میلیون مترمکعب در ۵ سال آینده**

پورمقدم با ارائه آماری از برآورد نیاز صنایع چوبی کشور تصریح کرد: درحال‌حاضر برآورد نیاز سالانه صنایع کشور به چوب بین ۱۲ تا ۱۳ میلیون مترمکعب است. اما با توجه به موافقت‌های اصولی و مجوزهای صادر شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت و در دست احداث بودن خطوط تولید جدید، پیش‌بینی می‌شود ظرفیت اسمی تقاضا طی ۵ سال آینده به مرز ۱۷ میلیون مترمکعب در سال افزایش یابد.

وی افزود: تأمین این حجم انبوه مواد اولیه از مسیر واردات نیز با موانع ساختاری روبه‌رو است؛ چراکه از یک‌سو واردات چوب نیازمند تخصیص ارز قابل‌توجهی است و از سوی دیگر، بخش عمده صنایع به «چوب با پوست» (گره‌بینه) نیاز دارند که ورود آنها به کشور به دلیل ریسک بالای انتقال آفات قرنطینه‌ای، با محدودیت‌های سخت‌وسخت پروتکل‌های سازمان حفظ نباتات مواجه است. بنابراین، اقتصادی‌ترین و ایمن‌ترین مسیر ممکن، زراعت چوب

انتخاب مجری از بخش خصوصی در قالب قراردادهای ماده ۳ (مدیریت ۱۰ ساله)، عملیات اجرایی احیا و بهره‌برداری آغاز شد. وی افزود: نمونه‌های مشابه این مدیریت موفق در سایر نقاط استان از جمله گیسوم، بیرهره، تمیان، چاف‌چسم و چوب‌بر نیز اجرا شده که نشان‌دهنده ظرفیت بالای جلگه‌های گیلان برای توسعه زراعت چوب و حفاظت از جنگل است. مدیرکل منابع طبیعی گیلان یکی از دستاوردهای اصلی این طرح را «حفاظت فیزیکی مستحکم» دانست و گفت: پیش‌ازاین، دولت ناچار به استخدام ۷ تا ۸ قرق‌بان برای محافظت از این عرصه بود که هزینه‌های جاری سنگینی به سازمان تحمیل می‌کرد. اما با اجرای دقیق تعهدات توسط مجری بخش خصوصی مبنی بر حصارکشی استاندارد (نبشی فلزی و ۵ ردیف سیم‌خاردار)، نه‌تنها تصرفات غیرقانونی به صفر رسیده، بلکه با انتقال نیروهای حفاظتی به مناطق کوهستانی، شاهد بهره‌وری بیشتر در منابع انسانی سازمان هستیم.

■ **تلفیق زراعت چوب و احیای گونه‌های بومی**

مرزبانی با اشاره به تفکیک برنامه‌های مدیریتی در این منطقه توضیح داد: این طرح در دو بخش اجرا می‌شود؛ بخش نخست شامل زراعت چوب است که با رعایت چرخه برداشت و کاشت مجدد، بهره‌وری اقتصادی را تضمین می‌کند. در بخش دوم که گونه‌های توسکا و درختان بومی مستقر شده‌اند، عملیات پرورشی برای تقویت پایه‌های برتر (گونه‌های البت) با نظارت فنی انجام می‌گیرد تا توده‌ای مقاوم و پایدار برای آینده ایجاد شود.

وی در پایان تأکید کرد: تمام اقدامات انجام‌شده براساس اصول علمی و ضوابط قانونی است. این قراردادهای که به‌صورت ۱۰ ساله منعقد شده‌اند، ضمن بهره‌گیری از توان بخش خصوصی، مالکیت عرصه و نهال‌کاری‌ها را کاملاً در اختیار دولت نگه می‌دارد و در نهایت، سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده به‌عنوان سرمایه ملی به منابع طبیعی بازخواهد گشت.

سخن پایانی

نیز مسیر مشارکت بخش خصوصی را مشخص کرده است. آنچه اکنون اهمیت دارد، تبدیل این ظرفیت قانونی به طرح‌های واقعی، شفاف و قابل‌نظارت است تا زراعت چوب از یک برنامه مقطعی به بخشی پایدار از سیاست منابع طبیعی و اقتصاد سبز کشور تبدیل شود. گفتنی است، در ماده ۳۶ قانون برنامه هفتم توسعه صراحتاً تأکید شده که زراعت چوب باید با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی انجام شود. همچنین در تبصره ۲ ماده ۳۶ همین قانون نیز به‌طور ویژه تصریح شده که اجرای طرح‌های اقتصادی زراعت چوب باید از طریق فراخوان عمومی و با جذب سرمایه‌گذاران بخش خصوصی صورت گیرد. در این راستا بهره‌گیری از توان و ظرفیت مردم بومی خود همان منطقه برای اجرا طرح از سوی سازمان منابع طبیعی دنبال می‌شود. به این معنا که اگر قرار است مجری و سرمایه‌گذاری از بخش خصوصی وارد کار شود، تمایل و اولویت این است که افراد و جوامع محلی همان منطقه وارد این طرح‌ها شده، اجرای آن را بر عهده بگیرند و بنابراین مجریان اصلی طرح‌ها باشند.

تجربه گیلان نشان می‌دهد حفاظت از جنگل و تأمین نیاز صنعت لزوماً دو مسیر متضاد نیستند؛ به شرط آنکه محل تولید چوب صنعتی از عرصه‌های طبیعی تفکیک شود و مدیریت آن بر پایه برنامه‌ریزی، نظارت و چرخه مستمر کاشت و برداشت انجام گیرد. افزایش تقاضای صنایع چوبی در سال‌های آینده، در شرایطی که بهره‌برداری تجاری از جنگل‌های طبیعی متوقف شده، ضرورت توسعه زراعت چوب را بیش از گذشته آشکار کرده است. از سوی دیگر، اتکا به واردات نیز با محدودیت‌های ارزی و ملاحظات قرنطینه‌ای همراه است و نمی‌تواند به‌تنهایی پاسخگوی نیاز رو به رشد این صنعت باشد. بنابراین توسعه زراعت چوب در داخل کشور می‌تواند هم یک راهکار اقتصادی برای تأمین مواد اولیه و هم ابزاری برای کاهش فشار بر جنگل‌های هیرکانی باشد. در این میان، مشارکت جوامع محلی اهمیت ویژه‌ای دارد؛ زیرا حضور مردم منطقه در جایگاه مجری و سرمایه‌گذار، علاوه بر ایجاد منفعت اقتصادی، می‌تواند انگیزه حفاظت از عرصه‌ها را افزایش دهد. اجرای ماده ۳۶ برنامه هفتم

سیمان تیس برگزیده ملی کشور در حوزه صنایع معدنی شد

رقابتی قابل‌توجهی برای صنعت سیمان کشور به شمار می‌رود.

مهدی کریمی، مدیرعامل شرکت سیمان تیس، در حاشیه این مراسم، این موفقیت را موهون تلاش شبانه‌روزی کارکنان و تعهد سازمانی به کیفیت دانست و تأکید کرد: افتخار داریم که در کنار خانواده بزرگ و توانمند کارخانه سیمان تیس چابهار، مسئولیت مدیریت این مجموعه ارزشمند را بر عهده گرفته‌ام.

کریمی افزود: کارخانه سیمان تیس به‌عنوان یکی از مهم‌ترین ظرفیت‌های صنعتی جنوب شرق کشور، نقش قابل‌توجهی در توسعه اقتصادی، اشتغال‌زایی و تقویت زیرساخت‌های منطقه دارد و من خود را متعهد می‌دانم این مسیر پیشرفت را با قدرت ادامه دهم. هدف ما تولید سیمان با بالاترین استانداردهای کیفی، توسعه بازارهای داخلی و خارجی، ارتقای

ایفا می‌نماید. همچنین موقعیت راهبردی این کارخانه در نزدیکی سواحل مکران و دسترسی آسان به بازارهای صادراتی، مزیت

بزرگ‌ترین طرح‌های اقتصادی در جنوب سیستان و بلوچستان، با سرمایه‌گذاری ثابت سه هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال و ۲۶.۵ میلیون

این افتخار ارزشمند را به سهامداران، هیئت مدیره و تمامی همکاران شرکت تبریک عرض نموده و از خداوند متعال توفیق تداوم مسیر پیشرفت، تعالی و سربلندی